

PROGRAM AMAÇLARI VE FAALİYETLER

Kalkınma Atölyesi ve UNICEF ortaklığının amacı çocuk işçiliğinin sistemik sebepleri hakkında kanıt oluşturmak ve politika önerileri ile araç takımı geliştirmektir. Bu araştırma ve savunuculuk girişimi, TÜİK verilerine göre çocukların büyük çoğunluğunun çalıştığı mevsimlik tarım işçiliğine odaklanacaktır. Ortaklığın bir parçası olarak, mevsimlik tarımda çocuk işçiliğinde tarımsal araçların rolü, ödeme sistemlerinin rolü ile çalışan ailelerin sosyo-ekonomik ve demografik profillerinin rolü üzerine araştırma yapılacaktır. Ek olarak, çocuk işçiliğini ortadan kaldırmaya katkıda bulunmak için, farkındalık artırmak ve ilgili aktörlerin, tarım araçları dahil olmak üzere, kapasitelerini artırmak için araçlar geliştirilecektir.

SONUÇ 1

Politika ve programları bilgilendirmek için çocuk işçiliğinin temel nedenleri dair kanıt üretilmiştir.

ÇIKTI 1.1: Tarım araçlarının, mevsimlik tarımsal üretimde çocuk işçiliğinin ortaya çıkmasında, devam etmesinde ve engellenmesindeki rollerinin araştırılması,

ÇIKTI 1.2: Tarımsal üretimde mevsimlik işlerde uygulanan ücretlendirme sistemlerinin çocuk işçiliğine etkisinin araştırılması,

ÇIKTI 1.3: Tarım işçisi ailelerinin sosyo-ekonomik ve demografik profillerinin mevsimlik tarımsal üretimde çocuk işçiliğine dair etkisinin araştırılması,

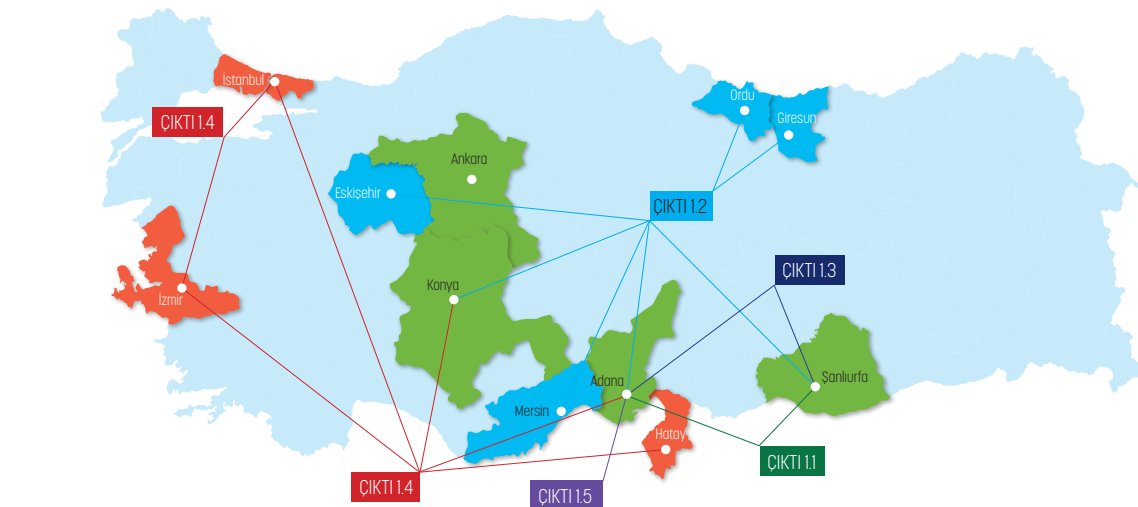
ÇIKTI 1.4: Ayakkabı ve mobilya sanayinde çocuk işçiliğine dair hızlı bir değerlendirmenin yapılması,

ÇIKTI 1.5: Adana Ovası'nda çalışan mevsimlik tarım işçileri ve çocuklarına yönelik hizmet modeline dair mevcut durum analizinin yapılması.

SONUÇ 2

Tarım araçlarının çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik kapasitelerinin geliştirilmesi için araçlar geliştirilmiş ve çocuk işçiliğinin tehlikeli etkileri üzerine farkındalıkları artırılmıştır.

Faaliyet Yerleri

Çıktı 1.1 Tarım Araçları Araştırması	Çıktı 1.3 Sosyo-ekonomik Profilleme Araştırması	Çıktı 1.5 Adana Hizmet Modeli Çalışması
Çıktı 1.2 Ücretlendirme Sistemleri Araştırması	Çıktı 1.4 Mobilya ve Ayakkabı Sektörü Araştırması	

KALKINMA
ATÖLYESİ

HAKKIMIZDA

Sosyal kalkınma alanında program ve projeler gerçekleştirmek isteyen bir grup genç, ulusal ve uluslararası kalkınma çabalarına destek vermek ve bu sürecin bir parçası olmak için 2003 yılında Kalkınma Atölyesi Çalışma Grubu'nu kurmuştur. Kalkınma Atölyesi, sosyal antropoloji, sosyoloji, uluslararası ilişkiler, politika, biyoloji ve ormancılık gibi farklı alanlarda uzman profesyoneller tarafından 3 Kasım 2004 yılında kooperatif çatısı olarak örgütlenmiştir. Bilindiği üzere sosyal kalkınma alanında kooperatif tarzı örgütlenme Türkiye'de ve de dünyada yaygın bir örgütlenme biçimi değildir.

Atölye'nin kooperatif şeklinde örgütlenmesinin başlıca nedeni dayanışma, birlikte üretme ve sosyal kalkınma alanına yeni fikirlerle katkıda bulunmaktır. Ayrıca sosyal kalkınma çalışmalarının farklı alanlarında çok ortaklı aktif bir aktör haline gelmek ve ortakların sürece demokratik katılımını sağlamaktır.

Kalkınma Atölyesi, Türkiye ve uluslararası kalkınmaya destek vermek ve her ölçekteki projelerin sürdürülebilir, tekrarlanabilir ve başarılı olmasına katkı sağlamak amacıyla kurulmuş kâr amaçsız bir kooperatiftir. Kalkınma Atölyesi, ayrıca sivil toplum örgütlerinin ve üretici birliklerinin yönetim, sosyal kalkınma, eğitim, çocuk ve gençlik alanlarında kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi dâhilinde programlar geliştirmekte ve uygulamaktadır. Atölye'nin güçlü olduğu alanlar yerel kalkınma programları ve projelerin geliştirilmesi, araştırma ve kapasite geliştirme çalışmaları, gençler için kooperatifçilik hareketi, arıcılık, mevsimlik işçi göçü ve çalışan çocuklardır.

GENEL AMAÇLAR

- Çocuk işçiliğiyle mücadele
- Yoksulluk ve yoksunluğun azaltılması
- Doğal çevrenin korunması ve geliştirilmesi
- Kadının toplumsal konumunun güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet dengeli kalkınma
- Bölgesel ve uluslararası kalkınma iş birliklerinin geliştirilmesi
- Sürdürülebilir kalkınma modellerinin tasarlanması ve uygulanması

İLKELER

- Yoksulluk ve yoksunlukla mücadele
- Demokratik katılım
- Sürdürülebilirlik, tekrarlanabilirlik ve yaygınlaşabilirlik
- Dezavantajlılarla çalışma
- Kadının toplumsal konumunun güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet
- Doğal çevrenin korunması ve geliştirilmesine odaklanma

Kalkınma Atölyesi Bilim, Kültür, Eğitim, Araştırma, Uygulama, Üretim ve İşletme Kooperatifi
Çankaya Mah. Üsküp Cad. 16/14 Çankaya-Ankara

www.kalkinmaatolyesi.org
/kalkinmaatolyesi
@kalkinmaatolyesi
Tel: +90 541 457 31 90
info@kalkinmaatolyesi.org

ÇOCUK İŞÇİLİĞİYLE
Mücadele Programı

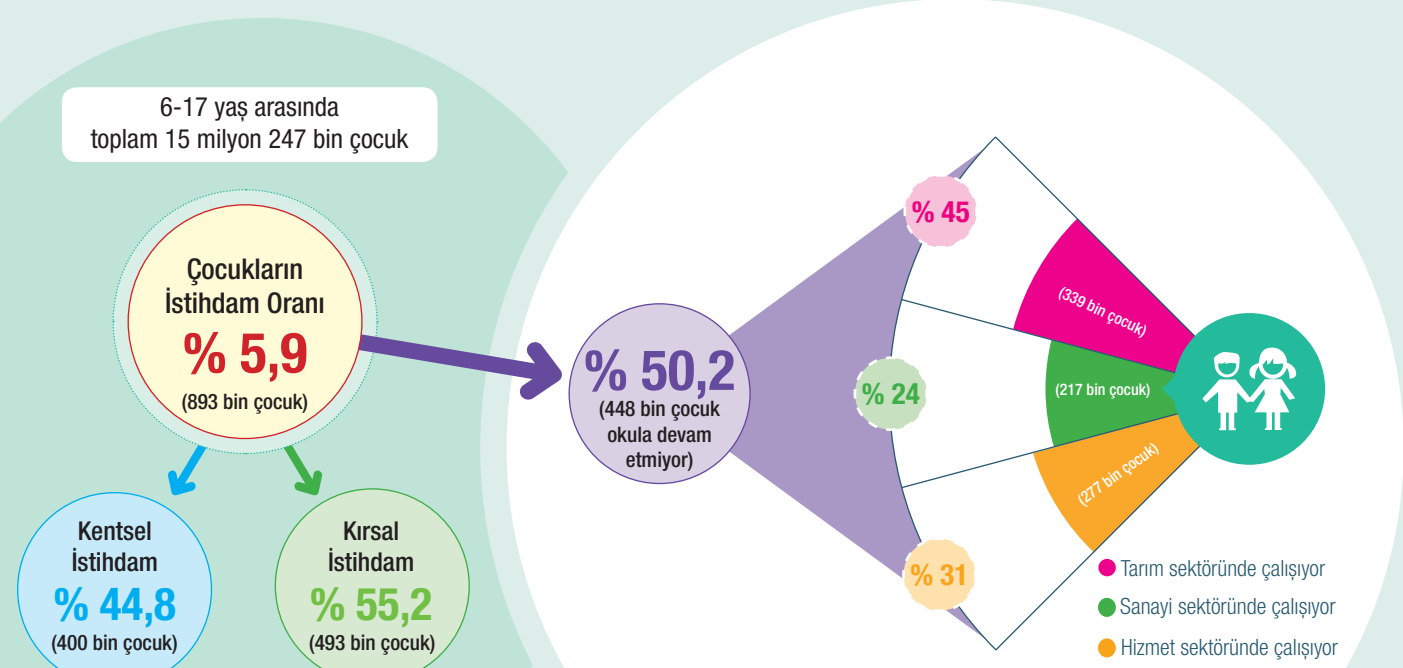
KALKINMA
ATÖLYESİ

her çocuk için

ARKA PLAN

TÜİK (2012) Çocuk İşgücü Anketi Sonuçları

Çocuk işçiliği, o işi yapmak için çok küçük olan çocuklar tarafından yapılan iş olarak tanımlanabilir (UNICEF, 2014). Ekonomik aktivitelerle meşgul olan çocukların büyük çoğunluğu okula gidememektedirler veya gitseler bile yaşlarına oranla daha düşük performans göstermektedirler. Dahası, sağlıksız çalışma koşullarına, mesleki tehlike ve kazalara maruz kalabilmektedirler. Bu durum çocukların fiziksel, psikolojik ve zihinsel gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi her çocuğun “ekonomik sömürden, tehlikeli olabilecek, çocuğun eğitimini engelleyecek, çocuğun sağlığını bozabilecek veya fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ve sosyal gelişimini engelleyecek işlerde çalışmadan korunma” hakkı olduğunu vurgular (UNICEF, 2014).

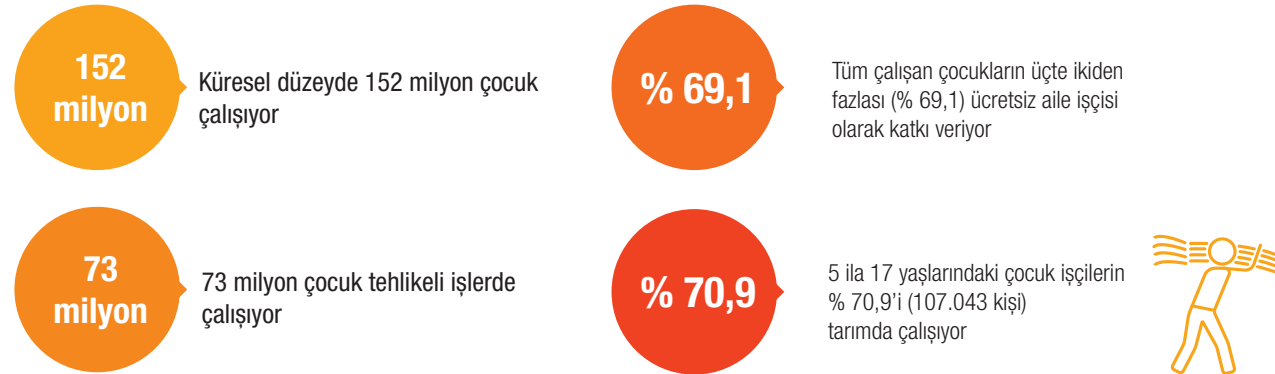
Türkiye, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ile 138 No’lu (Asgari Yaş Sözleşmesi) ve 182 No’lu (En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesi) ILO Sözleşmelerine taraftır. Çocuk işçiliğiyle mücadele, 1990’ların başından beri Türk Hükümeti’nin gündemindedir. Son zamanlardaki veriler, 1990’ların başıyla kıyaslandığında, keskin bir düşüş göstermektedir. Fakat, bu keskin düşüşe rağmen -1990’lı yılların ortasında 3 milyon civarında iken- 2012 yılında yayınlanan resmi istatistikler Türkiye’de hala yaklaşık 850,000 çocuğun çalıştığını göstermektedir.

Kalkınma Atölyesi arşivi, 2017/Adana

Kalkınma Atölyesi arşivi, 2016/Sarıyerda

ILO (2017) Çocuk İşçiliği Raporu*

Türkiye’de çalışan çocukların %45’den fazlası ekonomik aktivitede bulunma sebebi olarak “aile bütçesine katkıda bulunmay” göstermektedir. Bunu “ailenin ekonomik aktivitesine katkıda bulunmak” (%28) ve “mesleki beceri kazanma” (%15) takip etmektedir. Veriler kentsel ve kırsal alanlar olarak ayrıştırıldığında rakamlar ve sıralama çok az da olsa değişiklik göstermektedir.

Çalışan çocukların %44’ü mevsimlik tarım, %24’ü endüstri ve % 31’i hizmetler sektöründe çalışmaktadır. İstatistikler, ayrıca çocukların neredeyse %50’sinin okula gitmediğini ve haftada 40 saatten fazla çalıştığını da göstermektedir. Ek olarak, Suriye krizinin 7nci yılında olması sebebiyle, artan sayıda Suriyeli aile çocuk işçiliği gibi olumsuz mücadele mekanizmalarına başvurmaktadır. Maalesef geçici koruma altında olan Suriyeliler arasında ekonomik aktivite ile meşgul olan çocukların istatistiği bulunmamaktadır. Ancak, saha incelemeleri ve diğer bilgi kaynakları Suriyeli çocukların Türk çocukları ile aynı sektörlerde ve benzer şartlarda çalıştığını göstermektedir.

Yoksulluk çocuk işçiliğinin temel sebeplerden sadece birisidir. Bazı sosyal normlar ve etik olmayan iş prensipleri de bu sorunu tetiklemektedir. Çocuk işçiliği kimi zaman çocukların faydalı beceriler edinmeleri için bir yol olarak görülse de; çocuklar üzerindeki geri dönülemez olumsuz etkileri gözmezden gelinmektedir. Çalışan çocuklar, okula gitseler bile düşük sosyal statülerinden ve kaçınılmaz olarak düşük akademik performanslarından dolayı okulda zorbalık ve ayrımcılıkla karşılaşmaktadırlar. Buda onları çocuk işçiliğine daha da itmektedir. Son olarak, firmaların, tedarik zincirlerinde çocuk haklarına saygı göstermede yeteri dikkati göstermedikleri durumlarda da çocuk işçiliğini sorunu büyümektedir.

* ILO (2017) Global estimates of child labour: Results and trends, 2012-2016

* Bu verilere mülteci çocuklar dahil değildir ve mülteci çocuk işçiliği konusunda ulusal istatistikler bulunmamaktadır.